

PŘEHLED ROZHODOVACÍ PRAXE...

Mgr. Michal Vrajík,

samostatný advokát; externí spolupracovník, Human Garden

...NEJVYŠŠÍHO SOUDU

Rozsudek sp. zn. 21 Cdo 5170/2017 ze dne 17. dubna 2018

Témata: Plat, soudci

V důsledku zrušení slov „2,5násobek“ uvedených v § 3 odst. 3 zákona č. 236/1995 Sb. ve znění zákona č. 425/2010 Sb. a zrušení ustanovení § 3b odst. 1 a 2 téhož zákona žalobci nevzniklo právo na doplatek platu a víceúčelové paušální náhrady výdajů za měsíce leden až duben 2011 do výše, která odpovídá platové základně určené trojnásobkem průměrné nominální měsíční mzdy fyzických osob v nepodnikatelské sféře.

Rozsudek sp. zn. 21 Cdo 992/2017 ze dne 24. dubna 2018

Témata: Pracovní poměr, zastřené právní jednání

Na závěr, že se strany snaží zastřít pracovní smlouvu, lze usuzovat, jestliže obsahem vztahu je výkon závislé práce. Základním definičním znakem závislé práce, který ji odlišuje od občanskoprávních vztahů, je výkon práce ve vztahu nadřízenosti a podřízenosti. Druhým odlišujícím znakem je skutečnost, že pracovněprávní vztahy vytvářejí zvláštní osobní vztah mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem se zvláštními právy a povinnostmi.

Rozsudek sp. zn. 21 Cdo 5432/2017 ze dne 24. dubna 2018

Témata: Konkurenční doložka, průměrný výdělek

Náleží-li zaměstnanci peněžitě vyrovnání z konkurenční doložky za každý měsíc plnění závazku, musí být rozhodným obdobím pro určení jeho výše kalendářní čtvrtletí předcházející měsíci, ve kterém zaměstnanec začal svůj závazek z konkurenční doložky plnit, nikoliv kalendářní čtvrtletí, které předchází skončení pracovního poměru.

Usnesení sp. zn. 21 Cdo 5918/2017 ze dne 24. dubna 2018

Témata: Nadbytečnost, nabídka jiné práce

Vzhledem k tomu, že povinnost nabídnout zaměstnanci před podáním výpovědi z pracovního poměru jinou pro něho vhodnou práci není předpokladem pro podání této výpovědi, nebyla žalovaná povinna nabídnout žalobkyni ani pracovní místo dočasně uvolněné v důsledku nástupu zaměstnankyně A. V. na mateřskou (následně rodičovskou) dovolenou (na dobu omezenou trváním této překážky v práci na straně uvedené zaměstnankyně).

Usnesení sp. zn. 21 Cdo 5948/2017 ze dne 24. dubna 2018*Témata: Diskriminace, pravomoc soudu*

Ve věcech služebního poměru vojáků z povolání vyplývajících z porušení práva na rovné zacházení nebo zákazu diskriminace, je-li vojákem požadován jiný nárok (jiné nároky) než náhrada škody (majetkové újmy), je podle § 10 odst. 1 antidiskriminačního zákona dána pravomoc soudu.

Rozsudek sp. zn. 21 Cdo 2738/2017 ze dne 15. května 2018*Témata: Náhrada škody, dobré mravy*

Závěr o tom, že jednání H. N. naplňuje znaky úmyslného jednání proti dobrým mravům, učinil odvolací soud jen na základě zjištění o jeho obsahu a zvoleného způsobu komunikace (o tom, že jednání bylo přezíravé, hrubé a vulgární, že na pracovních poradách, které trvaly i několik hodin, se často uchýloval ke křiku, používání sprostých slov a vulgárním nadávkám), aniž by zohlednil okolnosti, za nichž k tomuto jednání v jednotlivých případech došlo.

Rozsudek sp. zn. 21 Cdo 472/2018 ze dne 16. května 2018*Témata: Ztráta na výděлку, minimální mzda*

Důvod, proč je při určení náhrady za ztrátu na výděлку po skončení pracovní neschopnosti uvažováno s výdělkem ve výši minimální mzdy, spočívá v tom, že zaměstnanec, který je veden v evidenci uchazečů o zaměstnání, nedosahuje žádného výděлку, a že žádný zaměstnanec, který by byl zaměstnán, nemůže dosahovat nižší mzdy, platu nebo odměny z dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, než kolik činí minimální mzda.

Usnesení sp. zn. 21 Cdo 346/2018 ze dne 22. května 2018*Témata: Náhrada škody, bezdůvodné obohacení*

Představuje-li vyplacená část platu bezdůvodné obohacení, které musí zaměstnanec vydat, jde o škodu, která zaměstnavateli vznikla a za kterou odpovídá jeho zaměstnanec, jenž za něho určil jinému zaměstnanci plat v rozporu se zákonem, jen není-li ji obohacený zaměstnanec povinen vrátit z důvodu vyplývajících z § 331 zákoníku práce nebo není-li ji obohacený zaměstnanec schopen vrátit (zejména z důvodu své nepříznivé majetkové situace).

Usnesení sp. zn. 21 Cdo 815/2018 ze dne 29. května 2018*Témata: Odvolání z vedoucího místa, určení neplatnosti*

Otázka platnosti odvolání žalobkyně z pracovního místa ředitelky nebyla pro rozhodnutí soudů významná, neboť pro rozsudek je rozhodující stav v době jeho vyhlášení a v době vyhlášení rozsudku již žalobkyně nebyla v pracovním poměru u žalované, protože ta jí po odvolání z pracovního místa dala výpověď, jejíž neplatnost žalobkyně neuplatnila žalobou; žalobkyně proto nemohla být v době rozhodování „stále ve funkci ředitelky žalované“.

Usnesení sp. zn. 21 Cdo 1384/2018 ze dne 29. května 2018*Témata: Výpověď z pracovního poměru, zdravotní důvody*

Pro náležité skutkové vymezení důvodu výpovědi z pracovního poměru podle § 52 písm. e) zákoníku práce není nezbytné, aby zaměstnavatel uvedl i konkrétní nemoc (postižení, diagnózu), která je příčinou zdravotní nezpůsobilosti zaměstnance, jestliže i bez tohoto údaje je nepochybné, ze kterého z důvodů uvedených v § 52 písm. d) a e) zákoníku práce je výpověď zaměstnanci dáována.

Usnesení sp. zn. 21 Cdo 1574/2018 ze dne 29. května 2018*Témata: Bolestné, zvýšení náhrady*

Zásadu přiměřenosti nelze považovat za samostatný právní důvod vzniku nároku na zvýšení bolestného, který by byl odlišný od skutkové podstaty upravené v § 7 odst. 3 vyhlášky č. 440/2001 Sb. Jestliže totiž nejde o zvlášť výjimečný případ hodný mimořádného zřetele, nemohou být již proto dány důvody pro přiměřené zvýšení odškodnění z důvodu aplikace „zásady proporcionality“.

Usnesení sp. zn. 21 Cdo 1595/2018 ze dne 29. května 2018*Témata: Osobní příplatek, odnětí příplatku*

Ke snížení nebo odnětí osobního příplatku přiznaného zaměstnanci, který dlouhodobě dosahuje velmi dobrých pracovních výsledků, může zaměstnavatel přistoupit, jen došlo-li k takovému zhoršení výsledků, které odůvodňuje další poskytování osobního příplatku v menším rozsahu nebo vyžaduje jeho odnětí; okolnost, že zaměstnanec porušuje povinnosti, ani míra jeho schopností a dovedností potřebných k výkonu práce nejsou – neprojeví-li se ve výsledcích práce – z hlediska důvodů pro snížení nebo odnětí osobního příplatku významné.

Rozsudek sp. zn. 21 Cdo 6013/2017 ze dne 12. června 2018*Témata: Pracovní doba, přestávky v práci*

V případě, že zaměstnavatel poskytne zaměstnanci pracovní přestávku na jídlo a oddech, dochází v daném časovém úseku k suspenzi pracovního závazku a přerušení výkonu práce, zatímco povinnost zaměstnavatele zajistit zaměstnanci přiměřenou dobu pro oddech a jídlo se vztahuje na případy, kdy výkon práce z provozních důvodů přerušen být nemůže, a zaměstnanec je povinen konat práci podle pracovní smlouvy nepřetržitě po celou směnu.

Rozsudek sp. zn. 21 Cdo 343/2018 ze dne 12. června 2018*Témata: Prekluze, běh lhůty*

Podle právní úpravy účinné od 1. ledna 2014 je možné v případech a za podmínek vymezených v § 645 až § 652 o. z., která platí obdobně též ve vztahu k běhu prekluzivní lhůty, uplatnit u soudu neplatnost rozvázání pracovního poměru výpovědí, okamžitým zrušením, zrušením ve zkušební době nebo dohodou v delší než dvouměsíční lhůtě (tedy i po uplynutí 2 měsíců ode dne, kdy měl pracovní poměr skončit tímto rozvázáním).

Usnesení sp. zn. 21 Cdo 928/2018 ze dne 12. června 2018*Témata: Pravomoc soudu, příslušníci bezpečnostních sborů*

Vzájemné vztahy účastníků služebního poměru se vyznačují tím, že jeden účastník vystupuje vůči druhému jako nositel veřejné svrchované moci a tím jako silnější subjekt, který druhému subjektu může jednostranně zakládat jeho práva. Podle ustálené judikatury pravomoc k projednání a rozhodnutí o věci vyplývající ze služebního poměru účastníků zákon nesvěřuje soudu v rámci občanského řízení sporného ani ve smyslu § 7 odst. 3 o. s. ř.

Rozsudek sp. zn. 21 Cdo 5715/2017 ze dne 13. června 2018*Témata: Souběh funkcí, pracovní smlouva*

V každém konkrétním případě je třeba zjišťovat, zda činnost, jež je náplní práce podle pracovní smlouvy uzavřené mezi statutárním orgánem a obchodní společností, není stejná jako činnost, kterou tato osoba vykonávala jako statutární orgán. Jde-li o činnost odlišnou, lze ji v pracovním poměru vykonávat.

Rozsudek sp. zn. 21 Cdo 1922/2018 ze dne 27. června 2018*Témata: Konkurenční doložka, porušení povinnosti*

Na nedodržení smluvní povinnosti vyplývající z konkurenční doložky lze usuzovat tehdy, jestliže zaměstnanec ve sjednané době po skončení pracovního poměru u zaměstnavatele vykonává nepřípustnou výdělečnou činnost; okolnost, zda zaměstnanec informace a poznatky nabyté v souvislosti s výkonem zaměstnání u (bývalého) zaměstnavatele skutečně použije ve prospěch nového zaměstnavatele, případně vlastního podnikání, není podstatná.

...NEJVYŠŠÍHO SPRÁVNÍHO SOUDU

Rozsudek sp. zn. 7 Ads 89/2018 ze dne 19. července 2018*Témata: Překážky ve státní službě, definice*

Překážkami ve státní službě mohou být primárně pouze záležitosti, jež budou spadat do služební doby. Pokud by záležitost mohla být bez větších obtíží realizována mimo služební dobu, nemohla by představovat překážku výkonu státní služby, neboť by výkonu nebránila.

Výjimkou jsou určité záležitosti, které jsou pro celospolečenský či sociální význam považovány za překážky v práci, přestože by bylo možné je vyřadit mimo služební dobu.

Rozsudek sp. zn. 4 Ads 138/2018 ze dne 26. července 2018

Témata: Evidence pracovní doby, správní delikt

Spáchání správního deliktu lze shledat i v případě, kdy jsou zjištěny nedostatky ve způsobu vedení evidence pracovní doby. Zaměstnavatel má povinnost vést evidenci tak, aby z ní bylo zřejmé, zda k výkonu práce došlo a v jakém rozsahu. V posuzovaném případě nebylo zpochybnováno, že stěžovatel evidenci vedl. Správní orgány došly k závěru, že skutkovou podstatu deliktu naplnil tím, že do pracovní doby nezahrnoval dobu čekání mezi spoji.

...ÚSTAVNÍHO SOUDU

Usnesení sp. zn. II. ÚS 1629/18 ze dne 29. května 2018

Témata: Lékařský posudek, správní rozhodnutí

Nemožnost podat proti rozhodnutí o přezkoumání lékařského posudku odvolání podle Ústavního soudu nepředstavuje ústavněprávní diskrepanci a nemůže znamenat ani obsolentnost jednotlivých výpovědních důvodů podle zákoníku práce – je to stále zaměstnavatel, kdo zaměstnanci dává výpověď, byť tak činí na základě posouzení zdravotního stavu zaměstnance.

Usnesení sp. zn. IV. ÚS 759/18 ze dne 4. července 2018

Témata: Okamžité zrušení, prekluzivní lhůta

Překonat zmeškání prekluzivní lhůty námitkou rozporu s dobrými mravy podobně jako v případě promlčení není možné. Zatímco u promlčení ztrácí nositel práva pouze nárok na vymahatelnost svého práva, avšak neztrácí právo samotné, u prekluze ztrácí nositel práva nejen nárok na jeho vymahatelnost, ale i právo samotné a soud k této skutečnosti přihlédne ze zákona.

Usnesení sp. zn. II. ÚS 1979/18 ze dne 9. července 2018

Témata: Diskriminace, obecní policie

Ústavní soud neshledal ústavně nekonformním požadavek zaměstnavatele na to, aby si stěžovatel v souladu se zákonem, chce-li dále vykonávat svou práci obecního strážníka, doplnil středoškolské vzdělání ve lhůtě 7 let od účinnosti zákona, který mu to ukládá. Na tom nic nemění ani ta skutečnost, že strážníci mající předdůchodový věk nejsou povinni tuto podmínku pro výkon práce splnit.

Nález sp. zn. III. ÚS 669/17 ze dne 21. srpna 2018

Téma: Souběh funkcí

Tento závěr (*pozn. aut.: o neplatnosti manažerské smlouvy*) vychází z přesvědčení Nejvyššího soudu o nemožnosti volby režimu zákoníku práce pro smluvní vztahy vznikající mezi obchodní korporací a jejím statutárním orgánem, která však není v právních předpisech výslovně zakotvena, přičemž obecné soudy nepředložily pro tento výklad žádné přesvědčivé argumenty, které by byly způsobilé zvrátit závěr Ústavního soudu o jeho protiústavnosti.

...SODNÍHO DVORA (EU)

Rozsudek sp. zn. C-96/17 ze dne 25. července 2018

Témata: Doba určitá, nerovné zacházení

Ustanovení 4 bod 1 přílohy směrnice 1999/70/ES nebrání právní úpravě, podle níž v případě, že propuštění stálého zaměstnance ve veřejné službě ze zaměstnání z disciplinárních důvodů je prohlášeno za protiprávní, musí být dotyčný zaměstnanec přijat zpět, kdežto v tomtéž případě, jde-li o dočasný zaměstnanec, který plní tytéž úkoly jako tento stálý zaměstnanec, existuje možnost nepřijmout ho zpět do zaměstnání a namísto toho mu vyplatit odstupné.

Rozsudek sp. zn. C-338/17 ze dne 25. července 2018*Témata: Insolvence zaměstnavatele, ochrana zaměstnanců*

Směrnice 2008/94/ES nebrání právní úpravě, která nepřiznává zajištění mzdových pohledávek zaměstnancům, jejichž pracovní poměr skončil více než 3 měsíce před zápisem rozhodnutí o zahájení insolvenčního řízení vůči jejich zaměstnavateli do obchodního rejstříku.

Rozsudek sp. zn. C-472/16 ze dne 7. srpna 2018*Témata: Přechod práv a povinností, umělecká škola*

Do působnosti směrnice 2001/23/ES může spadat situace, kdy úspěšný uchazeč o zakázku provozování hudební školy, kterému samospráva poskytla hmotné prostředky nezbytné k výkonu této činnosti, ukončí činnost 2 měsíce před koncem školního roku, přičemž propustí zaměstnance a vrátí hmotné prostředky samosprávě, která přistoupí k novému zadání zakázky až na příští školní rok a poskytne úspěšnému uchazeči tytéž prostředky.

Rozsudky sp. zn. C-61/17, C-62/17 a C-72/17 ze dne 7. srpna 2018*Témata: Hromadné propouštění, podnik kontrolující zaměstnavatele*

Článek 2 odst. 4 první pododstavec směrnice 98/59/ES musí být vykládán v tom smyslu, že pojem „podnik, který zaměstnavatele kontroluje“, zahrnuje jakýkoliv podnik propojený s tímto zaměstnavatelem na základě podílu na základním kapitálu zaměstnavatele či jiných právních vztahů, které mu umožňují mít rozhodující vliv v rozhodovacích orgánech zaměstnavatele a nutit jej, aby zvažoval hromadné propouštění či jej provedl.

Rubrika slouží k uvedení přehledu nejnovějších pracovněprávních judikátů s krátkým vymezením (citací nebo parafrází) předmětu řízení a hlavního závěru. Nejedná se o vyčerpávající popis daných případů a rubrika v žádném případě nemá a nemůže sloužit jako právní rada nebo úplný komentář k daným judikátům nebo jako jejich citace.